Elfde jaer. N° 107. Dingsdag, 6 September 1864.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duydelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditien.

TONGEREN, DEN 6 SEPTEMBER.

Kongres van Mechelen.

Mechelen, 1 september, 's namiddags 1864.

M. de Riancey spreekt den lof van Mgr. Dupanloup in welsprekende woorden uit.

Er is een middel, gaet hy voort, dat onze vyanden steeds tegen ons gebruiken om de vlottende menigte meê te trekken en daertoe gebruikt men onze eigene gedachten; maer men vervalscht, men verdraeit ze en dan gebruikt men dat wapen tegen ons, men steekt ons langs achter den dolk in den rug.

Onder anderen zegt men ons dagelyks, gy katholieken, gy zyt niet van deze eeuw, gy zyt het verleden.

Niets is minder waer. De spreker tracht op eene geestige wyze dat gezegde te bevestigen. De redenaer bemint zynen tyd, voor hem; zoo men met tydperken van halve eeuwen rekent, is er geen gelukkiger dan het onze.

M. de Riancey bewyst zyn gezegde op een schitterende manier.

Een voor een toont de redenaer alle de groote uitvindingen van de eeuwe en hare goddelyke bestemming aen. De yzeren wegen, zegt hy, zyn niet uitgevonden om de bataillons der Cesars te dragen, maer ook om de pelgrims te vervoeren!

Voor ons katholieken, zyn er dry groote feiten in deze eeuw geheurd: het concordaet rigt de kerk van Frankryk op; — Pius IX roept de onbevlekte ontvangenis uit; — en wanneer de hebben van Castelfidardo vallen ontstaet er in de geheele wereld eene beweging die de politiek doet terugdeinzen.

Ja, de eeuw van Pius IX zal eene groote plaets in de geschiedenis der eeuwen bekleeden. Aen ons de pligt van de mannen van de eeuw van Pius IX te zyn. Wy moeten dat willen, wy kunnen het, wy moeten het doen.

De vryheid die de katholieken willen en uitoefenen, noemt M. Riancey, *liberalismus*, dat schoone woord, zegt hy, dat wy herwonnen hebben, dat woord dat men ons ontstolen had, en gy weet, och hemel! in welke handen het gevallen was!

Ik geloof, dat ik u nog niet gemeld heb, dat er besloten is geweest dat alle katholieke gazetschryvers en anderen, geen ander woord meer dan *liberaters* zullen gebruiken, om degene die men gisteren nog liberalen heette, wel te kenmerken; zelfs is er besloten geweest in de 1e sektie dat al wie nog dat woord van *liberalen* om de tegenstrevers der katholieken aen te duiden, zal gebruiken, eene boete betalen zal (??) De zaek hoe wonder ook, is echt en 't is nog al karakteristiek, de redakteur van den *Bien Public*, die zoo weinig liberael is, 't is eender in welken zin men het woord gebruikt, werd drymael in de boete geslagen.

M. Soltowski, gedeputeerde in Pruissen, is een zoon van Polen en bedankt de vergadering voor hare warme deelneming in Polen's lyden. De zael dreunt onder het geroep van leve Polen! Helaes, waerom hebben de katholieken uit alle landen het katholieke Polen slechts met woorden geholpen!

Pater Villarosa Valena beklimt daerna het spreekgestoelte. Hy spreekt het fransch met een schrikkelyken spaenschen tongval uit; maer, zegt hy, zoo wy verschillige tongvallen hebben, wy spreken toch allen dezelfde tael, de tael der katholieken en die tael verstaet ieder katholiek hert. Voor pater Villarosa is het katholieke gedacht het eenige ware; de philosophie die dat gedacht aenrandt, is slechts laster en van haren dekmantel ontdaen, laet ze niets dan eene ydele illusie achter.

Daerna wydt de redenaer breedvoerig uit over de katholieke beweging in het katholieke Spanje.

M. O'Reilly, lid van het engelsche parlement, schetst de beweging af van het katholicismus in Ierland, die zuster van België, zegt hy; want al wat door de vervolging uit Ierland eens verjaegd werd, heeft in België eene schuilplaets gevonden en nog dagelyksch vertrekken er priesters uit de Hoogeschool van Leuven om hun heilig ambt in Ierland te komen uitoefenen.

Graef de Richemond doet de magt zien die het katholiek geloof op de zaken der wereld uitoefent.

Graef de Richemond is een opregte Franschman; hy spreekt allerschoonst maer zegt weinig.

Eensklaps springt M. Ducpeciaux op en zegt:

Mynheeren, ik kom daer zoo even eene kennisgeving van M. Frère, het hoofd van het hedendaegsche kabinet, ontvangen. (*Beweging*). Het is een patentbrief dien ik moet invullen. Luistert; hier zyn de vragen. Wat moet ik daerop antwoorden?

Nooit heb ik iets gezien gelyk hetgeen er op dat oogenblik in de zael omging. Iedereen was opgestaen, alle de handen staken omhoog, uit alle horsten stegen er verwarde kreten. De oude generael Capiaumont was bleek en bevend van verontweerdiging.

Luistert ging M. Ducpetiaux voort, hier is de vraeg: welk is uw beroep? En als een enkele stem klonk uit duizende monden: katholiek!

Heeft de deklarant het vorige beroep reeds uitgeoefend? En weêr antwoordde de gansche vergadering: ja, sedert achttien honderd jaren!

Firma van het etablissement? Katholieke kerk! Namen der werklieden? Katholieken!!!

Het is eene mystificatie! roept eene stem.

Neen, antwoordt M. Ducpetiaux, het is geene mystifikatie, het is my door eenen deurwaerder gebragt. Het is omdat wy dezen avond een koncert geven, waerin men de quadrilogie van M. Benoit moet uitvoeren.

Daer springt M. Dumortier op de tribuen. Hy was schoon van verontweerdiging: Ik heb betrouwen, mynheeren, in de nationale eer; ik wil gelooven dat een openbaer ambtenaer zulke wandaed niet ongestraft verrigten kan. Neen, in het vrye België is er niemand die ons kan beletten onder de schaduw der vryheid, ons geloof te belyden, en is dat stuk echt, dan zal ik het voor de regtbank van myn land brengen. Maer zyt gerust, mynheeren, België is een gastvry land en het zal u beschermen! (*Bravo! Leve Ducpétiaux!*)

De vergadering, zegt M. Ducpetiaux, is zoodanig opgewonden, dat ik voorstel de zitting te sluiten.

Neen, zegt M. Dumortier, laet ons gelyk de Romeinen doen en voortgaen.

M. Duclessieu leest een gedicht af, voor titel voerende, *aen het kongres van Mechelen*.

Ten 6 ure wordt die woelige zitting geheven.

—

Mechelen, 4 augustus 1864.

Zaturdag morgen was de hoofdkerk van Mechelen, door eene ontelbare menigte volks opgevuld: Pater Felix moest er het woord voeren! Ten 11 ure kwam de groote redenaer voor Mgr den Kardinael neêrknieten om zynen zegen te vragen, alvorens zyn sermoon te beginnen.

Pater Felix heeft gesproken over de Kerk, over haer lyden en stryden, over haer leven in het algemeen. Voor tekst kon men nemen: « Hebt betrouwen, want ik heb de wereld overwonnen! »

Na het sermoon heeft Zyne Eminentie de kardinael een roerend gebed opgezegd, en de benedictie gegeven en de zitting gesloten.

Ten drie ure had het banket plaets. Er waren ongeveer 400 persoonen aenwezig. Zyne Eminentie presideerde het banket; regts van den kardinael was baron de Gerlache gezeten, links M. Broers, burgemeester van Mechelen. Daerop volgde Mgr van Gent. Links van den burgemeester zat Mgr van Namen.

De zael was sierlyk gedekoreerd; het banket had een prachtig aenzien.

De eerste toast is door M. de Gerlache aen Zyne Heiligheid den Paus gebragt, hetgeen door een *lang leve Pius IX*, beantwoord werd. Verder werden gedronken: Aen Z. M. den koning der Belgen door Zyne Em. den kardinael. Aen de belgische bisschoppen door M. de Richecourt, op welken toast Zyne Eminentie den kardinael geantwoord heeft. Aen Mgr Dupanloup en aen M. de Montalembert, door M. Zollowsky, waerop Zyne Em. Dupanloup heeft geantwoord.

Verder aen de buitenlandsche leden van het kongres door M. de burggraef de Kerckhove welke toast door M. Dugard beantwoord werd. Aen de kristene kunst door M. den graef de Champany. M. de Cannart d'Hamale heeft hierop geantwoord. Generael Capiaumont aen de kommissarissen. M. Duchêne aen de katholieke universiteit van Leuven. M. de Riancy aen de stad Mechelen, waerop M. Broers antwoordde; M. Lasserre aen de katholieke drukpers en aen de katholieke dagbladschryvers.

Het feest eindigde na dien toast. De gasten, uit alle oorden van Europa byeengekomen, gingen weêr uiteen, na eene nieuwe en vastere verbroedering dan ooit, te hebben daergesteld! Het kongres van Mechelen zal veel goeds aenbrengen, het moge dan ook onder bygaendelyke opzigten, voor sommigen nog alle die volledigheid niet hebben, die er kan gewenscht worden.

De slagtoffers van het spel vermeerderen te Spa alle dagen. Een koffeerdersgast van Brussel was dezer dagen met zyn ganschen spaerpot, bevattende 300 fr., naer Spa gekomen, om in de speelzael de fortuin te beproeven. Zyn patroon had hem gelast met eene boodschap te Luik, waer hy tevens 500 fr. ontvangen moest.

De jongeling hield te Spa stil, trad in de speelzael, en in eenige oogenblikken tyds waren zyne 300 fr. door den *rouge et noire* verslonden. Ontmoedigd en te nêergeslagen ging hy naer Luik de 500 fr. zyns meesters ontvangen, keerde terug naer Spa, in de hoop van zyn verloren geld terug te winnen, en men raedt gemakkelyk wat hem overkwam: de 500 fr. van zynen baes werden door den *Trente et quarante* in denzelfden afgrond verzwolgen, welk reeds de fortuin van zoovele anderen verzwolgen had.

Alsdan wilde hy zich van het leven berooven, want hy was nu een dief. Gelukkiglyk belette hem een vriend dit rampzalig voornemen uit te voeren. Zyn meester werd verwittigd, kwam naer Spa en schonk den berouwhebbenden zondaer vergiffenis.

— *Maekt uwe centen gereed!* — De heer Frère heeft in de Kamer een weis-ontwerp aengeboden tot het bekomen van een krediet van 5 MILJOEN 331,000 FRANCS voor de forten te Antwerpen!

Dit is nog maer een begin. Eer twee jaren verloopen zyn, zullen burger en boer nog wel anders achter han oor krabben! Een beetje patience!

— Het is eene onbetwistbare waerheid dat elke buitengemeente (d'eene wat min d'andere wat meer) 2100 à 2200 fr. betaelt aen de Steden, ten gevolge van de afschaffing der stadsregten en van 't merkt, meet- en weeggeld.

Het is klaer bewezen dat de buitengemeenten tweemael zoo veel moeten storten in den octrooypot als zy er uit ontvangen. De gemeente die 500 fr. trekken uit dien pot hebben er 1000 ingestort door de betaling en verhooging der regten op 't bier, den genever, wyn, suiker, koffy. De gene die er 1000, 1500 of 2000 uit krygen hebben er 2000, 3000 of 4000 in betaeld. De 2400 buitengemeenten van geheel ons land genieten jaerlyks uit den octrooypot vier milioen, dit maekt voor elke gemeente 1666 fr. Laet ons nu daerby nemen dat elke gemeente aen de steden jaerlyks betaeld 500 fr. voor merkt, weeg- en meetgeld en andere strooperyen. Dit maekt te samen 2166 fr. 's jaers..... 2166 fr. 's jaers!! Hebt gy daer op al gepeist.

Het zou verdragelyk zyn dat die 2166 fr. in de groote schatkas gestort wierden voor 't algemeen nut van geheel het land; maer neen die 2166 fr. worden uitsluitelyk aen de steden gegeven waer meest al de ryke heeren, koopmans, nyveraerds en groote bediende woonen.

Het is eene schande voor ons land, het is eene schreeuwende onregtveerdigheid dat landsman die van 's morgens tot 's avonds moet zorgen, sparen en arbeiden om zyne belastingen en pagten te voldoen daetenboven nog moet betalen aen de steden, waer alle rykdomnen vergaderd zyn, om aldaer pracht, feesten tooneelspelen enz. enz. in zwang te houden.

Het is eene wet, by alle volkeren der wereld gekend, dat elk een zyne eigene schulden moet betalen en zyne grillen bekostigen; dat by gevolg elke gemeente, elke stad ook hare schulden betalen en grillen bekostige. Dit alleen is billyk en regtveerdig.

Om haer een beslut te nemen zegt ik dat den basis van den octrooipot noodzakelyk moet veranderd worden en dat alle stadsprivileggien zoo als merktgeld enz. dienen afgeschaft te worden.

— Men leest in den *Antwerpenaer*:

Misbruik van het Regterlyk gezag. — De toestand van een land waer tot zelfs het regterlyk gezag wordt misbruikt om eene of andere party in de hand te werken, is erg, en de gevolgen, die daermit moeten voortvloeijen zyn onberekenbaer.

Te Eeckeren woont een Vrederegter die drie dagen voor de laetste kiezingen het volgende briefken heeft gezonden aen eenen kiezer van Stabroeck:

Eeckeren, 8 augustus 1864.

Mynheer****

Ik neem de vryheid u een stembriefke te zenden voor de kiezing van aenstaenden donderdag.

Ik vertrouw wel dat gy er zult tegenwoordig zyn en met ons zult stemmen. Gy zult my alzoo een grooten dienst bewyzen: en als ik u kan van dienste, zyn, kunt gy altyd op my rekenen.

Groete UE, vriendelyk J. F. VAN LIGHELT,
Vrederegter.

Het gedrag van dien Vrederegter dient krachtdadig geschandvlekt te worden. Dat is de magistratuer verlagen en onteeren!

— Men schryft uit Oostende, 4 september:

Men heeft hier eenen persoon aengehouden, die uit Wiesbaden was gevlugt met eene som van 20,000 fr. welke hy aldaer had weten af te troggelen. By zyne aenhouding had hy nog omtrent 6000 fr. van de som by zich.